

Zgoda na dar życia!

Według polskiego prawa **każda osoba zmarła jest potencjalnym dawcą tkanek i narządów**. Nie dotyczy to osób, które za życia wyraziły sprzeciw. Dla większej jasności możesz wprost oświadczyć, że zgadzasz się być dawcą. Własnoręczne podpisane oświadczenie ułatwia bliskim osoby zmarłej oraz lekarzom uszanowanie wyrażonej woli.

Wolę zastania dawcą możesz wyrazić, informując najbliższych lub wypełniając oświadczenie woli. Możesz je napisać odręcznie lub pobrać ze strony www.poltransplant.pl

Zapamiętaj! Szansa na zostanie biorcą jest 5-6 razy większa niż na zostanie dawcą.

Na kanale YouTube Akademia NFZ zobaczysz m.in.

- filmy edukacyjne
- plany treningowe.

Na fanpage'u Akademia NFZ znajdziesz:

- codziennie nowe wiadomości o profilaktyce chorób i zdrowym stylu życia.

DIETY NFZ

Na portalu Diety.nfz.gov.pl znajdziesz m.in.:

- bezpłatne jadłospisy oparte na diecie DASH z przepisami na zdrowe dania oraz listą zakupów
- porady żywieniowe
- e-booki.

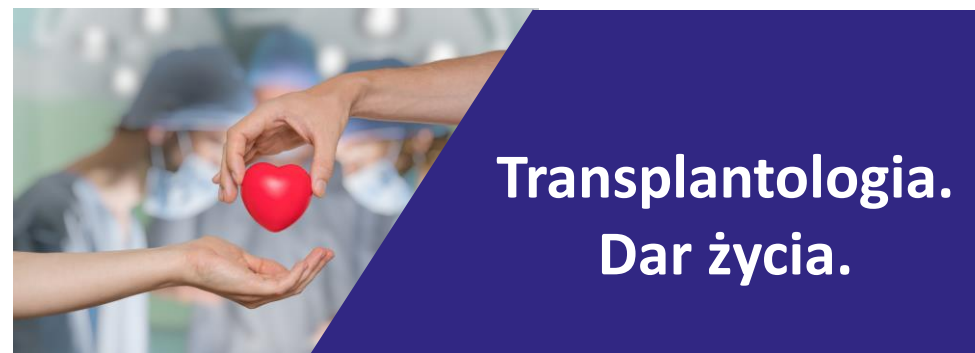
Śledząc Twittera NFZ, będziesz na bieżąco z informacjami o systemie ochrony zdrowia, poznasz nasze projekty i inicjatywy dla zdrowia.

NFZ

Narodowy Fundusz Zdrowia

Ministerstwo
Zdrowia

ŚRODA Z PROFILAKTYKĄ

Transplantologia. Dar życia.

Transplantologia, czyli przeszczepianie narządów jest metodą ratowania życia osoby chorej, która potrzebuje zdrowego narządu, aby żyć.

Metoda ta polega na wszczepieniu biorcy narządu lub tkanek pochodzących od innego człowieka.

Statystyki

- Organizacją i kontrolą przeszczepów w Polsce zajmuje się Centrum Organizacyjno-Koordynacyjne ds. Transplantacji **Poltransplant**.
- Poltransplant prowadzi **Krajową Listę Oczekujących na Przeszczepienie**, na której z końcem 2022 roku, było 1856 osób.
- W Polsce wykonuje się transplantacje od ponad 50 lat.
- Wyniki przeszczepiania narządów w Polsce kształtują się na światowym poziomie.
- Przeszczepia się nerki, wątrobę, serce płuca i trzustkę. Wykonuje się także przeszczepienia komórek krwiotwórczych, rogówek i innych tkanek (np. skóra, zastawki serca).

Transplantologia to ratowanie życia

Nawet w sytuacji tzw. schyłkowej niewydolności narządu można przedłużyć życie pacjenta poprzez usunięcie chorego narządu i zastąpienie innym, zdrowym.

Niektóre narządy lub tkanki można pobierać od osób żywych pod warunkiem, że dawca wyrazi na to zgodę. Jednak większość narządów i tkanek do przeszczepienia pobiera się ze zwłok osób, u których stwierdzono śmierć mózgu, i ile za życia nie wyraziły one sprzeciwu na pobranie.

- W 2022 r. dawcami narządów zostało 445 zmarłych osób.
- Ogółem wykonano ponad 1400 przeszczepień od zmarłych dawców.
- Rocznie w Polsce dochodzi do około 4000 śmierci mózgowych.
- Statystyki wskazują, że tylko 1 osoba na 8 zmarłych staje się dawcą.

Pobranie narządów od dawcy zmarłego

Od osoby zmarłej można pobrać nerki, serce, płuca, wątrobę, trzustkę, jelito i rogowkę. Robi się to, gdy zostały już wyczerpane wszystkie możliwości leczenia, a komisja lekarska stwierdziła śmierć mózgową. W takiej sytuacji można pobrać narządy do przeszczepu.

Narządy do przeszczepu pobiera się podczas operacji chirurgicznej. W jej trakcie ciało dawcy jest traktowane z należyтым szacunkiem.

Przeszczepia się tylko narządy pochodzące od ludzi niedotkniętych chorobami. Przed przeszczepieniem wykonuje się badania wykluczające choroby, które mogłyby zostać przekazane biorcy przeszczepu.

Nie pobiera się narządów od człowieka, który za życia wyraził sprzeciw na pobranie narządów i jego nazwisko znajduje się w Centralnym Rejestrze Sprzeciwów.

Po udanym przeszczepieniu narządu pacjenci mogą prowadzić normalne życie, kontynuować naukę, podjąć pracę. Biorcy przeszczepu nerki zwalniają miejsce dializacyjne innym potrzebującym chorym.

Żywy dawca narządów

Niektóre narządy (nerka, część wątroby) oraz komórki krwiotwórcze można pobierać od osoby żywej. Warunkiem jest zgoda kandydata lub kandydatki na dawcę i pewność, że nie zagrazi to jego lub jej zdrowiu. Nie może też być żadnych przeciwwskazań immunologicznych oraz psychologiczno-socjalnych.

W 2022 r. wykonano 101 przeszczepień narządów od dawców żywych. 73 operacje dotyczyły nerki, a 28 – wątroby.

Dawca szpiku

Niespokrewnionym dawcą szpiku może być każda zdrowa, pełnoletnia osoba, która nie przekroczyła 60 roku życia.

- Dla szpiku i komórek krwiotwórczych prowadzi się **Centralny Rejestr Niespokrewnionych Potencjalnych Dawców Szpiku i Krwi Pępowinowej.**
- W 2022 r. zrealizowano 1693 pobrania komórek krwiotwórczych dla 314 biorców krajowych i 1379 biorców zagranicznych.

Wejdź na stronę
www.szpik.info
i kliknij w ikonę:

Jak zostać dawcą?

- Możesz pomóc osobom, dla których przeszczep szpiku oznacza uratowanie życia (np. chorym na nowotwory krwi).
- Stopień pokrewieństwa nie ma znaczenia. Liczy się zgodność tkankowa tzw. antygenów HLA między tkankami dawcy i biorcy (sprawdzana w rejestrze dawców szpiku).
- Im więcej potencjalnych zarejestrowanych dawców, tym większa szansa na znalezienie pary osób o zgodności tkankowej antygenów HLA.